Eiropas Parlaments
2024-2029

Zivsaimniecības komiteja

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

IETEIKUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu 2025.–2030. gada protokolu, ar ko īsteno Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses
(COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Zivsaimniecības komiteja

Referente: *Emma Fourreau*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 4

PASKAIDROJUMS 5

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTE IR SAŅĒMUSI PIENESUMU.....7

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu 2025.–2030. gada protokolu, ar ko īsteno Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses
(COM(2024)0479 – C10 0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (14652/2024),

– ņemot vērā projektu protokolam, ar ko īsteno ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses (2025–2030) (14781/24),

– ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu (C10-0227/2024),

– ņemot vēra Budžeta komitejas veikto budžeta izvērtējumu,

– ņemot vērā ... nenormatīvo rezolūciju[1] par lēmuma projektu,

– ņemot vērā Reglamenta 107. panta 1. un 4. punktu un 117. panta 7. punktu,

– ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ieteikumu (A10-0000/2025),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājai tā nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Grenlandes un Dānijas valdībām un parlamentiem.

[1] Šajā dienā pieņemtie teksti, P10_TA(0000)0000.

PASKAIDROJUMS

2024. gada beigās Grenlande un Eiropas Savienība parakstīja jaunu ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīguma (IZPN) īstenošanas protokolu (2025–2030). Tas ir jaukts nolīgums, kas ļauj Savienības kuģiem zvejot tādas sugas kā menca, Grenlandes paltuss, sarkanasaris vai ziemeļu garnele. Savukārt Savienība papildus kuģu īpašnieku maksām veic finansiālu ieguldījumu 17 296 857 EUR apmērā gadā, no kuriem 14 096 857 EUR ir maksa par piekļuves tiesībās un 3 200 000 EUR ir paredzēti Grenlandes zivsaimniecības politikas atbalstam un īstenošanai. Zivsaimniecības nolīgums pēdējos gados ir ļāvis darboties autonomās teritorijas ūdeņos aptuveni desmit ES kuģu. Jaunajā protokolā ir sīki izklāstīti noteikumi un nosacījumi, kas reglamentē šādu piekļuvi.

Zvejniecība Grenlandē

Zvejniecība ir Grenlandes galvenā darbības nozare sociālekonomiskā un kultūras ziņā. Tā veido 15 % no nodarbinātības un vairāk nekā 90 % no valsts eksporta. Piekrastes zvejā galvenokārt tiek izmantotas mazas laivas (*dinghies*). Tā rada iespējas vietējai ekonomikai un nodrošina darbvietas. Daudzas attālās inuītu kopienas ir atkarīgas no pašpatēriņa zvejas. Šajā teritorijā ir arī attīstīta atkrastes zvejas flote un ir spēkā zvejniecības nolīgumi, kas ļauj ārvalstu kuģiem zvejot atkrastes apgabalā. Zveju Grenlandē skar klimata pārmaiņu ietekme uz jutīgo Arktikas jūras vidi, tostarp ietekme uz zivju sugām. Grenlande ir ieviesusi pasākumus, lai ierobežotu zvejas ietekmi uz jūras vidi: izmetumu aizliegums, piezvejas pārvaldības plāns u. c.

Jauns IZPN īstenošanas protokols

Jaunais parakstītais protokols ir spēkā 6 gadus, nodrošinot ieinteresētajām personām stabilitāti un pamanāmību. Tajā ir paredzēti noteikumi, ar kuriem tiek regulēta Eiropas kuģu piekļuve ūdeņiem un sadarbība ar Grenlandi: zvejas iespējas, nejauša nozveja, zinātniskā sadarbība, uzraudzība, kontrole, pārraudzība, zvejas zonas, novērotāji u. c.

Nolīguma specifika ir tāda, ka nozveju regulē, katru gadu nosakot zvejas iespējas. Referente pauž bažas par to, ka saskaņā ar *ex post* novērtējumu vairākām mērķsugām KPN pārsniedz zinātniskajā ieteikumā noteiktos limitus. Šādas konstatētās pārzvejas situācijas vai neskaidrības, kas saistītas ar datu trūkumu, apdraud zivju populācijas un zvejniecību ilgtspēju, kā tas ir ziemeļu garneles gadījumā austrumu apgabalos. Tādējādi ir samazinātas vairākas indikatīvas zvejas iespējas. Otrs jautājums, kam tiek pievērsta uzmanība, attiecas uz vajadzību pēc papildu datiem par mērķsugām un jūras ekosistēmām.

Nozariskā atbalsta plānošana tiks pieņemta 3 mēnešu laikā pēc protokola īstenošanas. Nozariskais atbalsts pēdējos gados ir sniegts zinātniskajai pētniecībai un novērtējumiem, Grenlandes zivsaimniecības pārvaldei, kontrolei, kā arī mazapjoma piekrastes zvejai. Jaunākā

protokola novērtējums ir pozitīvs.

Konstatējumi un ieteikumi

Referente atgādina par to, cik svarīgs ir IZPN un Grenlandes un ES attiecības zivsaimniecības nozarē, ņemot vērā pašreizējo diplomātisko spriedzi ar ASV un klimata krīzi Arktikā. Zivsaimniecības nolīgums, kurā paredzēts nozariskais atbalsts, sniedz palīdzību, ko atzinīgi vērtē Grenlandes iestādes un daudzi pilsoniskās sabiedrības dalībnieki. Savienības finansiālā ieguldījuma palielinājums, nozariskā atbalsta summa un kuģu īpašnieku maksātās maksas ir pozitīvi vērtējami elementi.

Referente aicina ES sniegt lielāku atbalstu piekrastes zvejnieku kopienām, vienlaikus ievērojot pirmiedzīvotāju tiesības un *FAO* pamatnostādnes par mazapjoma zveju. Nolīgumā būtu jāiesaista gan tās, gan NVO. Pozitīvs ir arī ES atbalsts NNN zvejas kontrolei, cīņai pret to, datu vākšanai un zinātniskajai pētniecībai.

Referente uzsver nolīgumā ietvertos vides jautājumus. Ir svarīgi, ievērojot zinātniskos ieteikumus par KPN noteikšanu Grenlandē un ikgadējo zvejas iespēju piešķiršanu Savienībai, turpināt datu vākšanas un pārzvejas apkarošanas centienus, ko Parlaments pieprasīja jau 2021. gadā. Kaut arī ES nozvejas apmēri ir mazāki, tai tomēr arī ir jāievēro piesardzības princips. Dažos gadījumos pārpalikuma definīcija ir apšaubāma. ES kuģu zveja ietekmē arī jūras gultnes ekosistēmas, un galvenā uzmanība būtu jāpievērš jutīgu jūras ekosistēmu identificēšanai un aizsardzībai, piešķirot tai nozarisko atbalstu.

Visbeidzot, referente aicina šo zivsaimniecības nolīgumu aplūkot reģionālās zivsaimniecības pārvaldības kontekstā. Kvotu apmaiņas rezultātā periodā pēc *Brexit* attiecības ar piekrastes valstīm, tostarp Norvēģiju, ir cieši saistītas ar nolīgumu. ES un Grenlandei ir jāuzlabo sadarbība un pārredzamība RZPO un piekrastes valstu nolīgumu ietvaros. Plašākā nozīmē ES ir jāturpina aizsargāt sugas un jūras vidi Arktikā.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTE IR SAŅĒMUSI PIENESUMU

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referente apliecina, ka, gatavojot ziņojuma projektu, viņa ir saņēmusi pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
Délégation de la France auprès de l'Union européenne
Délégation de l'Allemagne auprès de l'Union européenne
Délégation du Danemark auprès de l'Union européenne
Ministère des pêches groenlandais
Oceana
Europêche
DG MARE (Commission)

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīga vienīgi referente.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referente apliecina, ka viņa ir iesniegusi attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.